

บ. ๕.๑ / พ. ๑.๒-๐๑

กิจกรรมที่ ๑ สภาพยีดหยุ่นของวัสดุแต่ละชนิดเป็นอย่างไร

จุดประสงค์

๑. ทดลอง อธิบาย และเปรียบเทียบสภาพยีดหยุ่นของวัสดุชนิดต่าง ๆ
๒. อ่านข้อมูลและยกตัวอย่างการนำสมบัติสภาพยีดหยุ่นของวัสดุไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

วัสดุ-อุปกรณ์

๑. เส้นเอ็นไนлон
๒. เส้นเอ็นยีด
๓. ไม้เมตร
๔. ไม้บรรทัด
๕. ถ่านไฟฉายขนาดใหญ่หรือวัสดุอื่นที่มีน้ำหนักและมีขนาดเท่า ๆ กัน
๖. ลวดเสียบกระดาษหรือขอเกี่ยว
๗. ถุงพลาสติกหูหิ้ว
๘. นาฬิกาจับเวลา

วิธีทำ

๑. เตรียมเส้นวัสดุ ได้แก่ เส้นเอ็นไนلونและเส้นเอ็นยีด ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเท่ากันและให้มีความยาวเส้นละประมาณ ๕๐ เซนติเมตร
๒. พาดไม้เมตรระหว่างตัว ผูกปลายของเส้นวัสดุด้านหนึ่งเข้ากับไม้เมตรให้แน่นปลายอีกด้านหนึ่งผูกกับลวดเสียบกระดาษหรือขอเกี่ยว โดยให้มีความยาวของเส้นวัสดุจากไม้เมตรถึงลวดเสียบกระดาษประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ดังรูป สังเกตลักษณะของเส้นเอ็นไนلونและเส้นเอ็นยีด และบันทึกผล

รูปที่ ๒ การแขวนเส้นเอ็นในลอน

รูปที่ ๓ การแขวนเส้นเอ็นยีด

๓. ร่วมกันอภิปรายและบันทึกเกี่ยวกับสภาพยึดหยุ่นและวิธีการทดสอบสภาพยึดหยุ่นของวัสดุ
๔. ร่วมกันอภิปรายเพื่อตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับสภาพยึดหยุ่นของเส้นเอ็นในลอนเทียบกับเส้นเอ็นยีด ระบุตัวแปรในการทดลอง และกำหนดวิธีสังเกตสภาพยึดหยุ่นของวัสดุ บันทึกผล
๕. ทำการทดลองเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน โดยใส่ถ่านไฟฉาย ๑ ก้อน ลงในถุงพลาสติกหุ้มไว้ แล้วนำถุงพลาสติกไปแขวนกับลวดเสียบกระดาษที่ผูกกับเส้นเอ็นในลอนตามรูปในข้อ ๒ แขวนไว้ประมาณ ๓๐ วินาที แล้วดูความยาวของเส้นเอ็นในลอนบันทึกผล จากนั้นนำถุงพลาสติกที่มีถ่านไฟฉายออก วัดความยาวของเส้นเอ็นในลอนอีกครั้งและบันทึกผล
๖. ทำข้อ ๕ ซ้ำ โดยเติมถ่านไฟฉายเพิ่มขึ้นทีละ ๑ ก้อน จนกระทั่งความยาวของเส้นเอ็นในลอนหลังนำถ่านไฟฉายออกแตกต่างจากความยาวของเส้นเอ็นในลอนก่อนใส่ถ่านไฟฉาย
๗. ทำข้อ ๕-๖ ซ้ำ โดยเปลี่ยนจากเส้นเอ็นในลอนเป็นเส้นเอ็นยีด
๘. นำเส้นอุดและการทดลอง และร่วมกันอภิปรายความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนถ่านไฟฉาย กับแรงกระทำที่มีต่อเส้นเอ็นในลอนและเส้นเอ็นยีด
๙. ร่วมกันอภิปรายเพื่อตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุปเกี่ยวกับสภาพยึดหยุ่นของวัสดุ
๑๐. อ่านใบความรู้เรื่องสภาพยึดหยุ่นของวัสดุและการใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และยกตัวอย่างเพิ่มเติม บันทึกผล